

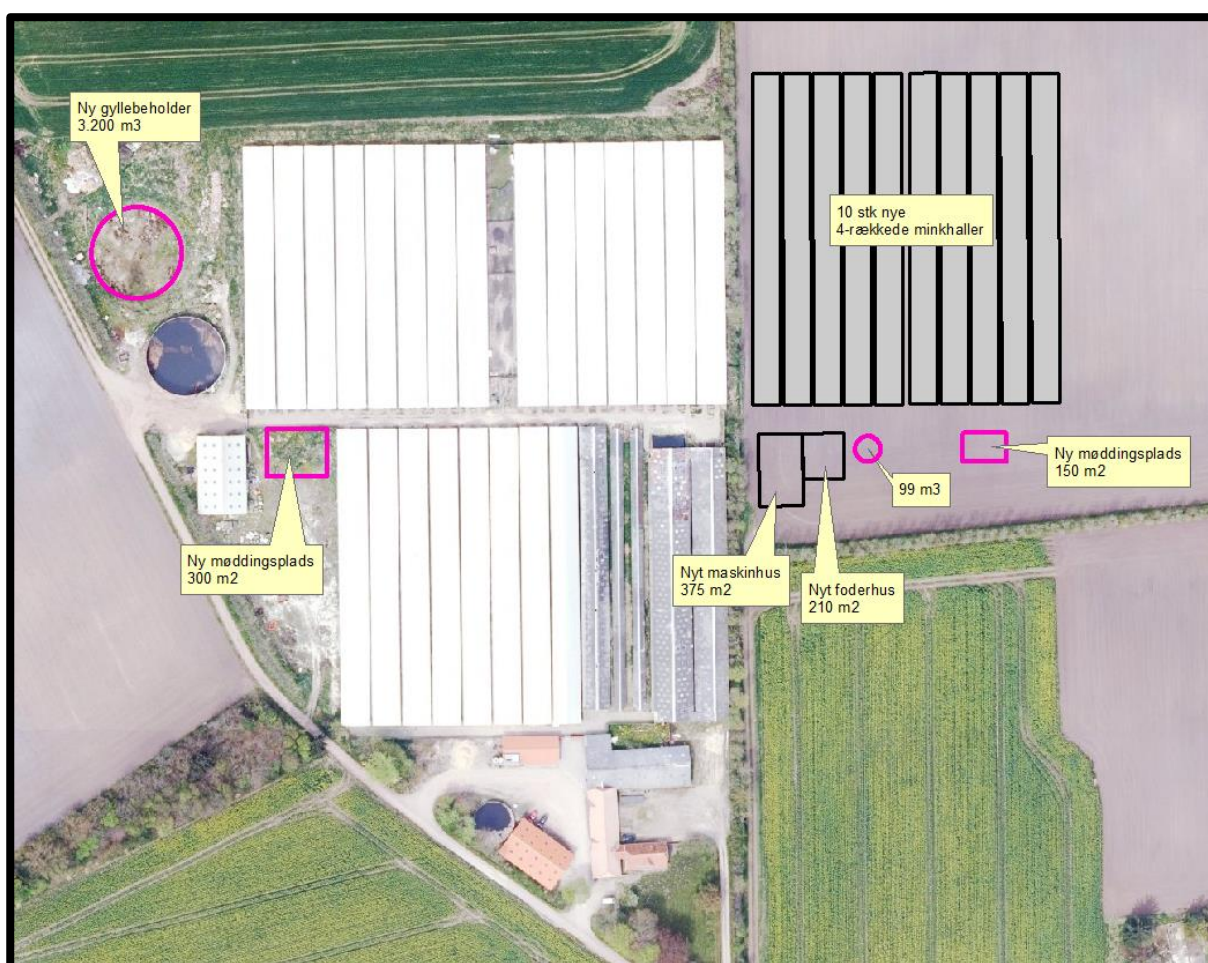

MILJØGODKENDELSE

af
Lykkebjerg Mink
Stensbjergvej 50
6800 Varde

I henhold til § 12 i Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017
om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Godkendt 25. april 2018

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen

Direkte tlf. 7994 7150

E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 7299-18

Sagsnr. 17-7640

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING.....	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE.....	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	GODKENDELSE	8
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	8
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	8
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	ÅRSPRODUKTION.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	9
4.4	ÆNDRINGER PÅ MINKFARMEN.....	10
4.5	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	10
4.6	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	10
4.7	LUGT	11
4.8	STØJ	11
4.9	STØV	12
4.10	TRANSPORT	12
4.11	SKADEDYR.....	12
4.12	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND	12
4.13	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	13
4.14	AFFALD	13
4.15	LYS	13
4.16	EGENKONTROL	13
4.17	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	13
4.18	UHELD OG RISICI	14
4.19	OPHØR	14
5	KLAGEVEJLEDNING	15
6	OFFENTLIGGØRELSE.....	16
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	17
7.1	BELIGGENHED	17
7.2	AFSTANDSKRAV.....	18
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	21
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDELSEN	24
7.5	INDRETNING	24
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	27
7.7	AFFALD	27
7.8	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	28
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	28
7.10	FODEROPBEVARING	30
7.11	LUGT	31
7.12	STØJ.....	32
7.13	STØV	32
7.14	SKADEDYR.....	33
7.15	DØDE DYR	34
7.16	LYS	34
7.17	TRANSPORT	34
7.18	SPILDEVAND	36
7.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	37
7.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK	37
7.21	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	44
7.22	BAT - AMMONIAK.....	45

7.23	BAT – FODRINGSSTRATEGI.....	46
7.24	BAT - MANAGEMENT	47
7.25	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI	48
7.26	BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	49
7.27	SAMLET BAT-VURDERING	50
8	EGENKONTROL.....	51
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	51
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	51
11	NABO- / PARTSHØRING	52
12	SAMLET VURDERING	52

I Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af minkfarmen på Stensbjergvej 50, 6800 Varde i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af minkfarmen kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 12. – 26 januar 2018. (Idéfasen). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Varde Kommune har i idéfasen modtaget bemærkninger fra Stensbjergvej 40, som stiller sig uforstående overfor hvorfor Varde Kommune vil bruge tid på at behandle denne tilrettede ansøgning, og giver udtryk for at sagen bør anses for afsluttet med det tidligere udsendte varsel om afslag.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 6 uger, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Mads Sørensen
Kontaktperson:	Mads Sørensen, tlf. 2126 8153, madsfarmer@yahoo.com
Husdyrbrugets navn og adresse:	Lykkebjerg Mink, Stensbjergvej 50, 6800 Varde
Ejerlav og matrikel nr.:	Ovnbøl By, Thorstrup, 11r, 12, 2m, 3g Sig By, Thorstrup, 7c Thorstrup Præstegård, Thorstrup, 1n, 1u Mejls, Varde Jorder, 4m
Virksomhedens art:	Minkfarm
Ejendomsnummer:	5730026888
CHR-nummer:	19696
CVR-nummer:	28621388
Konsulent:	Per Lousdal, København Rådgivning, tlf. 7213 2816, plo@kopenhagenfur.com
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning / ansøgninger	Skema nr. 80379, version 4, indsendt den 21. februar 2018. Fiktivskema nr. 97331
Udkast i nabohøring:	8. marts 2018
Godkendelsesdato:	25. april 2018

2.2 Baggrund og historik

29. september 2010 meddelte Varde Kommune en § 11-miljøgodkendelse til Stensbjergvej 50, hvori der blev godkendt en udvidelse af besætningen fra 5.075 minktæver til 10.000 minktæver. I det følgende benævnes denne MGK2010.

5. februar 2014 meddelte Varde Kommune et tillæg til MGK2010, hvori der blev godkendt en ændring i udbringningsarealerne.

Ansøger søgte i henhold til Husdyrbruglovens § 12 den 27. juni 2017 om lov til at udvide besætningen fra 10.000 årstæver til 17.000 årstæver. Ansøgningen om miljøgodkendelse blev offentliggjort på Digital MiljøAdministration fra den 19. juli til den 3. august 2017. (Idéfase).

Varde Kommune modtog i forbindelse med offentliggørelse af ansøgningen flere henvendelser samt nogle skriftlige bemærkninger fra en kreds af naboer. Naboerne gav udtryk for at de oplever gener fra farmen i form af fluer, lugt og løse mink, samt gener fra transporter i form af støj og støv.

Naboerne udtrykte et ønske om at minkfarmen ikke udvides det ansøgte sted, men at der i stedet kan etableres en ny minkfarm på en ny og anden lokalitet. Der ønskes også regnvandsbassiner, da regnvand fra de store tagflader efter deres mening belaster det eksisterende drænsystem.

Henvendelserne blev behandlet under punkterne 7.11 Lugt, 7.14 Skadedyr, 7.17 Transport og 7.18 Spildevand.

Et udkast til miljøgodkendelse blev sendt i parts/nabohøring i 6 uger fra den 6. oktober – 21. november 2017, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

I perioden fra ansøgningen blev indsendt og frem til udløb af nabohøringen ændrede Stensbjergvej 40 status fra at være registreret med landbrugspligt til at være beboelse uden landbrugspligt.

På afgørelsestidspunktet overholdt den indsendte ansøgning dermed ikke lugtkravene til enkeltbeboelsen på Stensbjergvej 40, hvorfor Varde Kommune varslede et afslag.

Ansøger har på den baggrund valgt at tilrette ansøgningen, så den nu omfatter en reduceret udvidelse fra 10.000 årstæver til 12.050 årstæver.

Den tilrettede ansøgning er modtaget af Varde Kommune den 11. januar 2018.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at minkfarmen på Stensbjergvej 50, 6800 Varde kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i "Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" herefter benævnt Husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Minkfarmen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om miljøgodkendelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af minkfarmens anlæg, som ikke fremgår af denne godkendelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

3.1 Beskrivelse af projektet

Besætningen ønskes udvidet fra de nuværende 10.000 minktæver til fremover 12.050 minktæver.

I forbindelse med udvidelsen ansøges der om opførelse af 10 stk. nye 4-rækkede stålbuehaller på i alt ca. 9.920 m². Derudover ansøges der om et nyt maskinhus på 375 m², to nye møddings-/vaskepladser på henholdsvis 300 og 150 m², et nyt hus med fodersiloer på 210 m² en fortank til gylle på 99 m³ og en gyllebeholder på 3.200 m³.

Ansøger ønsker, at det skal være muligt at undlade at bygge gyllebeholderen, hvis der ikke er behov for den, hvis der f.eks. i stedet er lejet kapacitet på anden ejendom, eller hvis der afsættes gylle til biogasanlæg.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Intern høring i Varde Kommune angående arealer/landskab/vej/tagvand
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i Husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til minkfarmens anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Minkfarmen må maksimalt have et dyrehold / årsproduktion bestående af 12.050 minktæver, hvilket svarer til 415,52 dyreenheder (DE). Årsproduktionen / dyreholdet opgøres på basis af planåret (1. august til 31. juli).

4.2 Drift og indretning

- a. Minkfarmens drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
- b. Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Såfremt en del af godkendelsen ikke er udnyttet efter 6 år, bortfalder godkendelsen for denne del.
- c. Inden påbegyndelse af byggeri af de 10 nye minkhaller, nyt maskinhus, nyt foderhus, ny fortank eller ny møddingsplads, skal matrikel 1 az Thorstrup Præstegård, Thorstrup erhverves og lægges sammen med Stensbjergvej 50. Alternativt kan en del af matriklen erhverves, dog så meget at afstandskravet på 30 m til naboskel vil være overholdt.
- d. Møddingspladserne skal opføres i henhold til landbrugets byggeblad 103.06-05 (eller alternativt 103.06-06).
- e. Den del af drænledningerne, som er beliggende indenfor en afstand af 15 m fra minkhaller og gødningsopbevaringsanlæg, se figur 3, skal enten ændres, så de ikke virker drænende, ved at de erstattes af helt tætte plastrør overalt indenfor en afstand af mindst 15 m fra minkhallerne/opbevaringsanlæggene, eller de enkelte ledninger skal helt afbrydes, ved at de graves op over en strækning på mindst 10 m, som det fremgår af figur 4.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. De nye mink-haller skal opføres i afdæmpede farver og med ikke reflekterende materialer på tag og facade. Gavle skal være i mørke naturfarver eller tegl, der kan ikke tillades hvide gavle.
- c. Der skal være beplantning rundt om hele minkfarmen, som det fremgår af figur 6. Beplantningen skal være et mindst 3-rækket læhegn bestående af hjemmehørende og egnskarakteristiske træer og buske. Hvis der ikke er plads til 3 rækker ved grusvejen mod vest, kan man nøjes med 1 række her. Der skal som minimum være 1 række træer (Eg, Ask, Spidsløn o.l.). Beplantningsbæltet skal etableres senest 1 år efter, at bygningerne er opført, og beplantningen skal stedse vedligeholdes.
- d. Den vold, der måske ønskes etableret på en del af strækningen omkring de nye minkhaller i stedet for det 3-rækkede læhegn, må ikke overstige 1,5 meter i højde i forhold til eksisterende terræn.

- e. Der skal på begge sider af volden plantes en busk-beplantning for at tilpasse den i det pågældende landskab. Beplantningen skal være etableret senest et år efter færdigmelding af byggeriet. Varde Kommune skal informeres når plantebæltet er færdigplantet. Beplantningen skal vedligeholdes og give en vedvarende effektiv afskærmning i løbet af 4-5 år.
- f. Beplantningen på volden skal bestå af hjemmehørende arter som f.eks. Hassel, Syren, Tjørn, Hyld og Kornel m.fl. Beplantningen skal udføres med en rækkeafstand på 1,25 meter og en planteafstand på ca. 1,25 meter.
- g. Det eksisterende plantebælte syd for den ansøgte bygningsmasse skal vedligeholdes og dermed sikres bevaret som et visuelt afskærmede beplantning for fremtiden.
- h. Plantningen og vedligeholdelsen af beplantningen omkring minkfarmen skal foregå efter de retningslinjer, som fremgår af Skov –info nr. 13 om træer og buske til skovbryn, læhegn og vildtplanter fra Skov- og Naturstyrelsen. http://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr_13.pdf

4.4 Ændringer på minkfarmen

- a. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til miljøgodkendelsen, skal anmeldes til Varde Kommune inden gennemførelsen. Varde Kommune vurderer derefter om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for minkfarmens daglige drift.

4.5 Ammoniakreducerende tiltag

- a. Gødnings renderne i de ældste minkhaller (bygning 6, se figur 7), skal være mindst 32 cm brede.
- b. Gødnings renderne i bygning 7+8, (se figur 7), skal være mindst 36,5 cm brede.
- c. Gødnings renderne i de nye minkhaller, (bygning 13, se figur 7) skal være mindst 40 cm brede.
- d. Gødnings renderne i alle minkhaller skal tømmes mindst to gange ugentlig.
- e. Der skal tilføres halm ad libitum i alle minkhaller.
- f. Minkene skal tildeles foder med et maksimalt proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47.

4.6 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Eventuelle brud eller skader skal straks udbedres.
- b. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.

- c. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.
- d. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle, således at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.

4.7 Lugt

- a. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal minkfarmen lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.8 Støj

- a. Minkfarmens bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 – 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor ejendommen f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal minkfarmen dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med minkfarmen i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.9 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.10 Transport

- a. Transport til- og fra minkfarmen skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. Transporter med foder kan dog forgå døgnet rundt i henhold til fodercentralens køreplaner. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.

4.11 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.12 Spildevand og overfladevand

- a. Sanitært spildevand skal ledes til godkendt anlæg.
- b. Spildevand fra rengøring af hvalpenet, fodermaskine m.m. skal ledes til separat beholder eller til gyllesystemet og anvendes efter gældende regler.
- c. Overfladevand fra minkfarmen, som kan være forurenset med næringsstoffer må ikke ledes til vandløb.
- d. Hvis tagvand fra farmen ønskes udledt til vandløb eller nedsivet i faskiner, skal der forinden indhentes tilladelse til dette ved Varde Kommune. Tilladelse skal foreligge inden byggearbejde af nye minkhaller påbegyndes.

4.13 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.
- b. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder og på varig og stabil bund, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.14 Affald

- a. Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b. Erhvervsaffald skal kildesorteres, og skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- c. Klinisk risikoaffald er omfattet af Varde Kommune Regulativ for Erhvervsaffald. Medicinrester og tom medicinemballage (f.eks. flasker) skal leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjter, kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres til godkendt modtager efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- d. Forbrændingseget affald og deponi affald skal håndteres og bortskaffes i overensstemmelse med Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald.
- e. Genanvendeligt erhvervsaffald skal håndteres og bortskaffes efter den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

4.15 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.
- b. Udendørs lyskilder skal være afskærmet mod opad rettede lysstråler, så lysforurening af nattehimlen undgås.

4.16 Egenkontrol

- a. Der skal foreligge dokumentation for dyreholdets størrelse, hyppighed af tømning af gyllerender, tilførsel af halm, proteinindhold i foderet samt de gennemførte tiltag for fluebekæmpelse.
- b. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.17 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.18 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.19 Ophør

- a. Ophører udnyttelse af miljøgodkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b. Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over miljøgodkendelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 23. maj 2018 (4 uger efter offentliggørelsen).

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 25. april 2018.

På Varde Kommunes vegne den 25. april 2018

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Per Lousdal, plo@kopenhagenfur.com
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

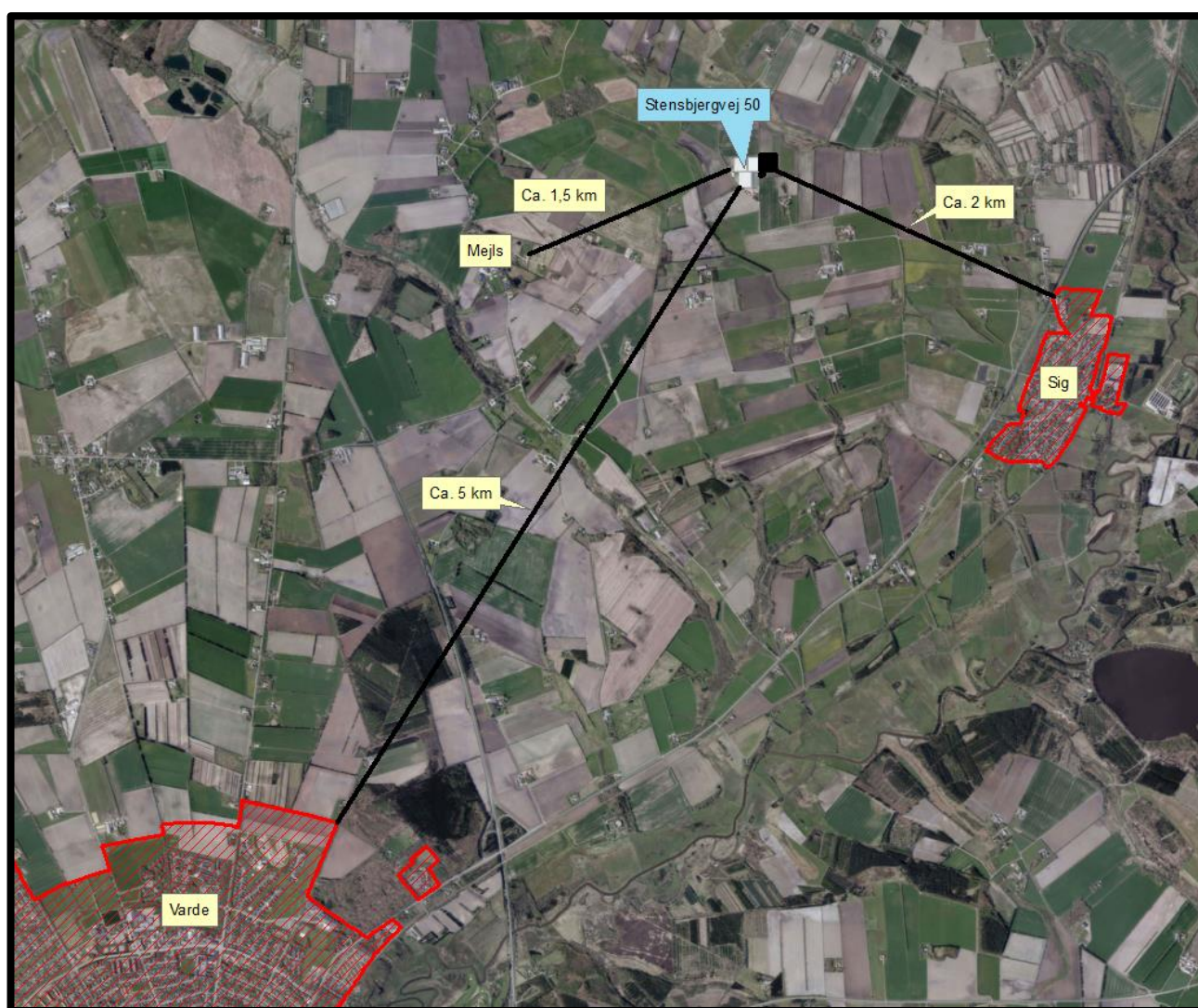
Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Minkfarmen ligger på adressen Stensbjergvej 50, 6800 Varde, ca. 2 km nordvest for Sig og ca. 5 km nordøst for Varde, se figur 1.

Nærmeste byzone er Sig, som ligger ca. 2 km sydøst for minkfarmen, se figur 1.

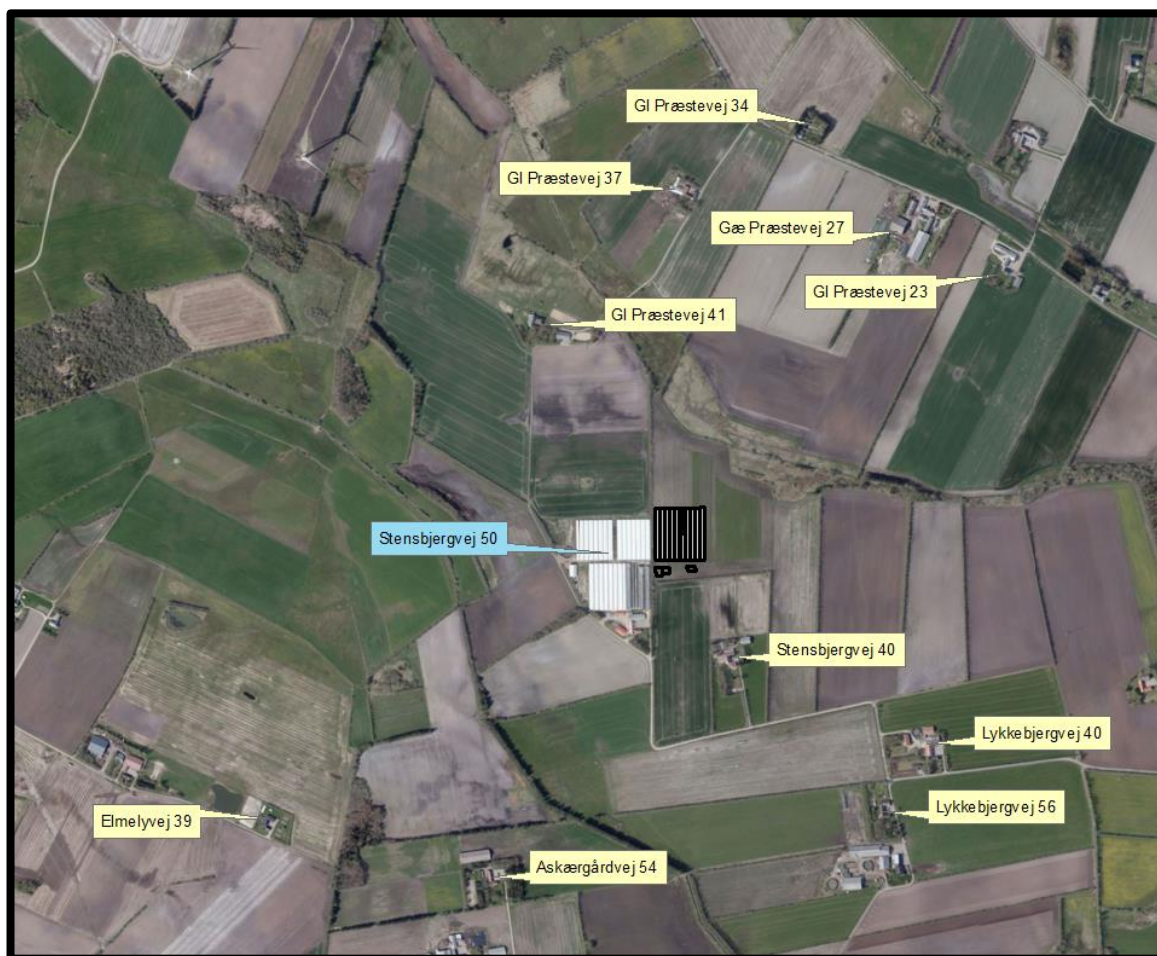
Nærmeste samlede bebyggelse er Mejls (Skjerninggårdvej 8) som ligger ca. 1,5 km sydvest for minkfarmen, se figur 1.

Figur 1. Minkfarmen i forhold til byzone og samlet bebyggelse.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt er Stensbjergvej 40, Lykkebjergvej 56, Gl Præstevej 34 og Elmelyvej 39. De er beliggende henholdsvis ca. 210 m, 670 m, 840 m og 825 m fra minkfarmen, se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Lykkebjergvej 40, Askærgårdvej 54, GI Præstevej 23, 27, 37 og 41, se figur 2.

Figur 2. Minkfarmen i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da minkfarmens anlæg ikke er beliggende:

1. indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
2. i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
3. i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
4. i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens § 5 gælder for pelsdyrhaller m.v. med over 10.000 årstæver, at etablering, udvidelse eller ændring af pelsdyrhaller, gødnings-render, opsamlingsbeholdere for husdyrgødning m.v. for hold af andre kødædende pelsdyr end ræve ikke er tilladt inden for 200 m til nabobeboelse og 300 m til ovenstående punkt 1 og 2. Disse afstandskrav er overholdt.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i Husdyrbrugloven er overholdt:

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i Husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- naboskel (30 m)

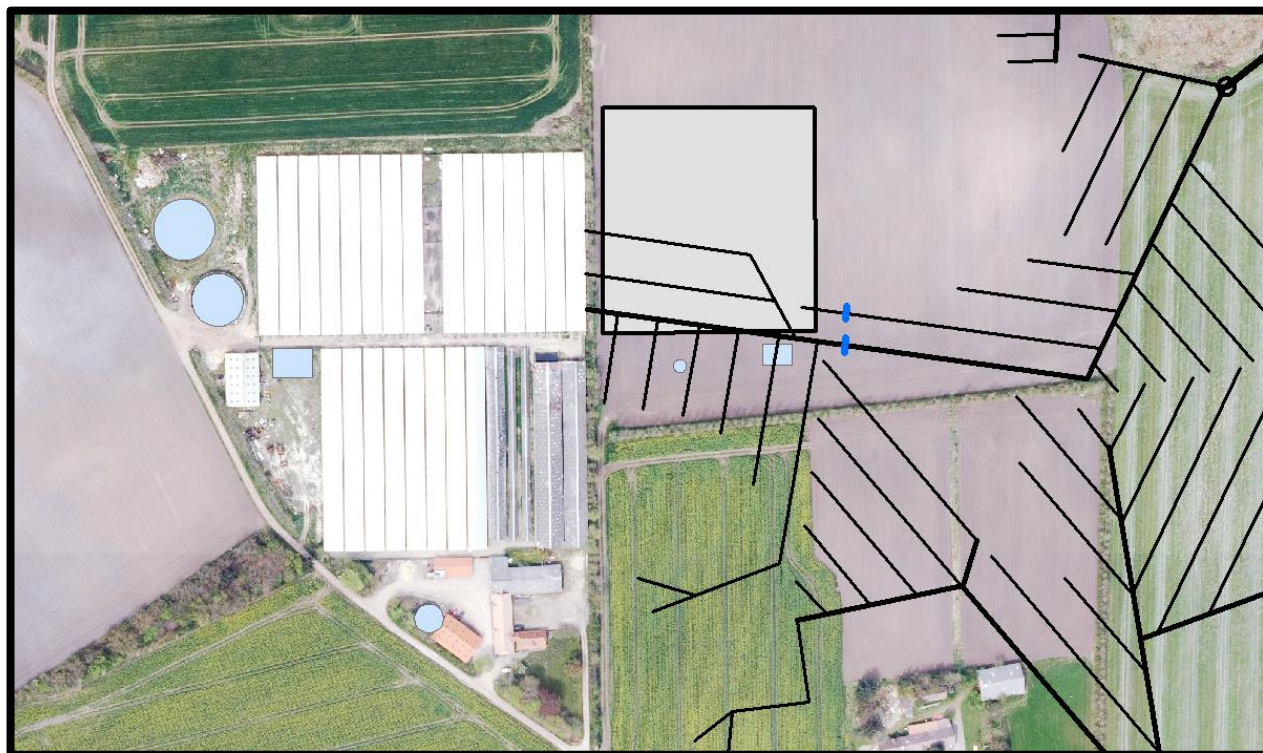
Ikke almene vandforsyningsanlæg

Afstandskravet på 25 m er ikke overholdt for markvandingsboring DGU 112.1185, da der kun er ca. 15 m fra boringen til eksisterende minkhaller. Det drejer sig om en eksisterende boring og en eksisterende minkhal. Varde Kommune vil forholde sig til problematikken i forbindelse med at indvindingstilladelsen til boringen udløber i 2018, og der da skal søges om fornyelse af tilladelsen.

Vandløb, dræn og søer

Af drænkort fra Hedeselskabet fremgår det, at dele af området, hvor de nye minkhaller ønskes etableret er drænet, se figur 3. Der går måske også dræn under nogle af de eksisterende minkhaller.

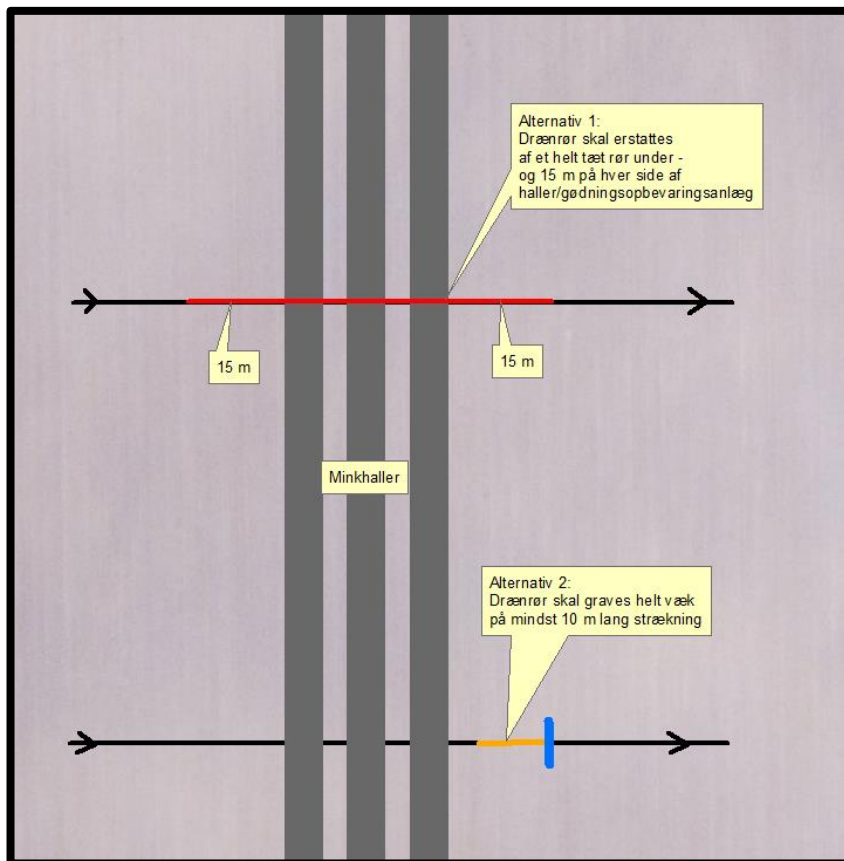
Ansøger oplyser, at eksisterende dræn inden for 15 m af hallerne vil blive afbrudt eller lagt i lukkede rør.

Figur 3. Drænledninger gengivet efter drænkort fra Hedeselskabet. Blå markering angiver hvor drænledningerne skal afbrydes.

Afstandskravet er overholdt til Ovnbøl Bæk, hvortil der ikke er knyttet nogen å-beskyttelseslinje.

Varde Kommune stiller på den baggrund vilkår om, at den del af drænledningerne, som er beliggende under – og indenfor en afstand af 15 m fra både eksisterende og nye minkhaller og gødningsoptageringsanlæg, (se figur 3), enten skal ændres, så de ikke virker drænende, ved at de erstattes af helt tætte plastrør overalt indenfor en afstand af mindst 15 m fra minkhallerne/opbevaringsanlæggene, eller de enkelte ledninger helt afbrydes, ved at de graves op over en strækning på mindst 10 m, som det fremgår af figur 4.

Figur 4. Drænledninger skal gøres inaktive / afbrydes.

Naboskel

De østligste af de eksisterende minkhaller (bygning 6 og 7, se figur 5) overholder ikke afstandskravet på 30 m til naboskel til Iaz, Thorstrup Præstegård, Thorstrup. Da det drejer sig om eksisterende haller, som er opført på et tidspunkt, hvor afstandskravet var 5 m, finder Varde Kommune det ikke nødvendigt at meddele dispensation nu.

De 10 nye minkhaller, nyt maskinhus, nyt foderhus, ny fortank og ny møddingsplads (bygning 13-17, se figur 5) ønskes etableret på matrikel Iaz, Thorstrup Præstegård, Thorstrup, som hører under ejendommen Lykkebjergvej 60.

Ansøger oplyser, at han køber matriklen og lægger den sammen med Stensbjergvej 50 inden miljøgodkendelsen udnyttes. Varde Kommune stiller derfor vilkår om, at inden påbegyndelse af byggeri af de 10 nye minkhaller, nyt maskinhus, nyt foderhus, ny fortank eller ny møddingsplads, skal matrikel Iaz Thorstrup Præstegård, Thorstrup erhverves og lægges sammen med Stensbjergvej 50, så det er én ejendom. Alternativt kan en del af matriklen erhverves, dog så meget at afstandskravet på 30 m til naboskel vil være overholdt.

Figur 5. Minkfarmen i forhold til afstandskrav.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er minkfarmens beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt fredninger blevet gennemgået. Minkfarmens anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- 600 m bufferzone til vindmølleområde (Ovnbøl)
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Tilladelse til om- eller nybyggeri i **det åbne land** (Landzone) kan ledsages af vilkår, som sikrer, at byggeriet udformes, så de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier ikke påvirkes utilsigtet.

Hvis man bygger erhvervsbygninger indenfor **600 m bufferzone til vindmølleområde**, gør man det på eget ansvar for så vidt angår gener fra vindmøllerne.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg. Der er stillet vilkår om beplantning.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Der er ingen beskyttede **sten- eller jorddiger** i nærheden af minkfarmen.

Nybyggeriet sker udenfor å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skov-byggelinje og beskyttelseslinje for fredede fortidsminder.

De nye bygninger etableres i sammenhæng med det eksisterende byggeri.

De nye minkhaller bliver magen til de fleste af de eksisterende haller. Minkhallerne bliver åbne, dog er de to haller, der er yderst, lukket i den side der vender væk fra de andre haller. Taget bliver hvide stålplader, gavlene røde stålplader, og der hvor der er sider på hallerne bliver det røde perforerede stålplader.

Der er tale om 4-rækkede haller med forholdsvis lav højde, som de eksisterende haller. En del af de eksisterende læhegn vil virke som afskærmende beplantning.

Maskinhuset og silobygningen bliver med røde stålplader på siderne og gråt eternittag.

Ansøger ønsker mulighed for, at det jord der bliver til overs i forbindelse med planering inden byggeriet, kan lægges i en afskærmende vold i stedet for beplantning nord for det nye byggeri og evt. et stykke mod øst, afhængig af hvor meget overskuds jord der er.

I forbindelse med at der skal bygges vil der blive foretaget terrænregulering, der gør at den nordlige ende af minkhallerne vil komme til at ligge noget under det nuværende terræn.

Ejendommen er beliggende i landzone i den sydlige del af Varde Bakkeø i et landskab der er karakteriseret som overgangslandskab og landbrugslandskab. Overgangslandskab fordi Varde Ådal øst ligger lige nord/nordvest for ejendommen.

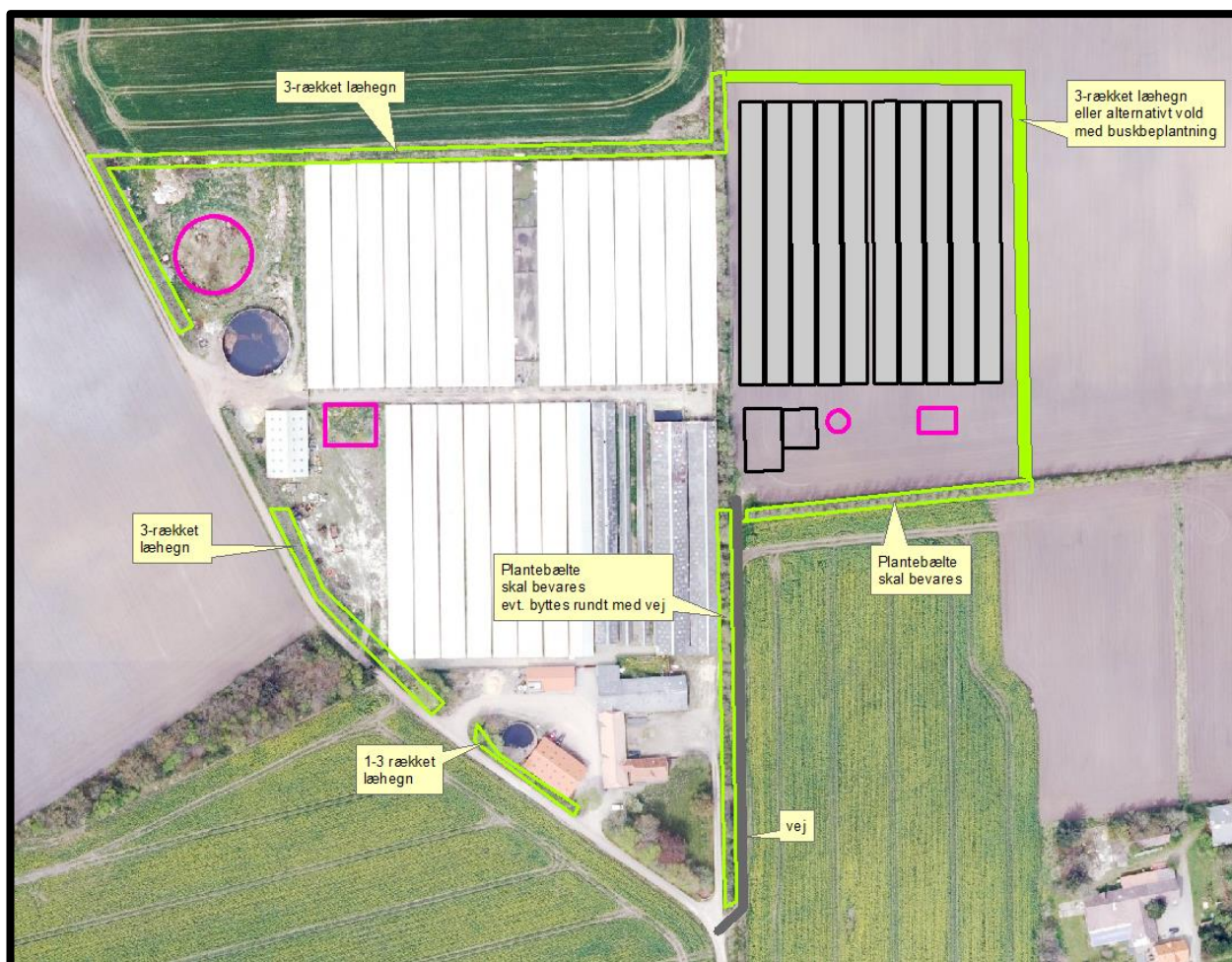
Overgangslandskaber er områder, hvor det kan være nødvendigt, at stille særlige vilkår ved etablering eller ændring af bygninger, anlæg eller beplantning. På baggrund af en konkret vurdering kan der blive stillet vilkår, hvis det vurderes at ny udvikling får negative konsekvenser for den fremtidige landskabsoplevelse i dal- og kystlandskaber.

Ifølge Kommuneplanen 2017 (KPI17) retningslinje 19.10 for planlægning i overgangslandskaber fremgår det at nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber, skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

Terrænet nord for ejendommen og det udvidede areal stiger kun lidt for derefter at falde ned mod ådalen.

Landskabet er på dette sted sårbart for større terrænændringer da udvidelsen af minkfarmen går tæt på selve ådalen.

Varde Kommune har derfor stillet vilkår til beplantning, se afsnit 4. Varde Kommune vurderer, at de stillede vilkår er særligt nødvendige i dette terræn. Det vurderes dog også, at med de stillede vilkår vil den nye bygningsmasse være tilpasset det omkringliggende landskab. Der sikres derfor en fortsat positiv landskabsoplevelse.

Figur 6. Vilkår til beplantning.

Varde Kommune vurderer, at:

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssig nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr før 2007, antal dyr som godkendt i MGK2010 og antal dyr efter udvidelsen.

Dyreart	Før 2007		MGK2010		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Minktæver	5.075	175,00	10.000	344,83	12.050	415,52
I alt		175,00		344,83		415,52

Tabel 1. Antal dyr før og efter udvidelsen.

Varde Kommune vurderer at dyreholdet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.5 Indretning

Oversigt over minkfarmens bygninger fremgår af figur 7.

Udvidelsen af dyreholdet sker ved at der bygges 10 nye minkhaller, nyt maskinhus, to nye møddings-/vaskepladser, et nyt hus med fodersiloer, en ny fortank til gylle og en ny gyllebeholder.

Figur 7. Oversigt over minkfarmens bygninger.

I MGK2010 er der godkendt 15 nye 4-rækkede minkhaller, en ny 8-rækket minkhal, en møddingsplads og en gyllebeholder. De 15 nye 4-rækkede minkhaller er opført. Den 8-rækkede hal er ikke opført og vil ikke blive opført. Møddingspladsen og gyllebeholderen er ikke opført. Der er i stedet forpagtet opbevaringskapacitet hos en anden landmand.

Der ansøges nu om to større møddingspladser med en anden placering, møddingspladserne vil også blive benyttet til vaskeplads.

Der ansøges endvidere om at opføre en gyllebeholder på 3.200 m³ på den placering der oprindeligt blev godkendt. Der ønskes fleksibilitet, så det skal være muligt at undlade at bygge gyllebeholderen, hvis der ikke er behov for den, i tilfælde af at der er lejet kapacitet på anden ejendom eller fordi der afsættes gylle til biogas, som ikke kommer retur. Varde Kommune godkender dette.

Bygning 1

Beboelse.

Bygning 2

Lager/værksted.

Bygning 3

Maskinhus.

Bygning 4

Personalerum og fodersiloer.

Bygning 5

Eksisterende gyllebeholder på 510 m³ fra 1992.

Bygning 6

Eksisterende minkhaller. Her er i ansøgt drift angivet 4.425 minktæver. Gyllerender er 32 cm brede.

Bygning 7

Eksisterende minkhaller. Her er i ansøgt drift angivet 2.275 minktæver. Gyllerender er 36,5 cm brede.

Bygning 8

Eksisterende minkhaller. Her er i ansøgt drift angivet 2.000 minktæver. Gyllerender er 36,5 cm brede.

Bygning 9

Halmhus/lager.

Bygning 10

Eksisterende gyllebeholder på 2.600 m³ fra 2004.

Bygning 11

Ny gyllebeholder på 3.250 m³.

Bygning 12

Ny møddingsplads på 300 m² med mur på 3 sider. Afløb fra møddingspladsen ledes til gyllesystem.

Bygning 13

10 stk. nye 4-rækkede minkhaller. Her er i ansøgt drift angivet 3.350 minktæver. Gyllerenderne er 40 cm brede. Hallerne er 3,5 m høje x 9,5 - 10,0 m brede x 114 m lange med et samlet areal på ca. 9.920 m².

Bygning 14

Nyt maskinhus på 375 m².

Bygning 15

Nyt foderhus på 210 m² med 18 m³ fodersilo.

Bygning 16

Ny fortank til gylle på 99 m³.

Bygning 17

Ny møddingsplads på 150 m² med mur på 3 sider. Afløb fra møddingspladsen ledes til gyllesystem.

Ansøger ønsker, at det skal være muligt at undlade at bygge gyllebeholderen (bygning 11), hvis der ikke er behov for den, hvis der f.eks. i stedet er lejet kapacitet på anden ejendom, eller hvis der afsættes gylle til biogas.

Fordeling af mink i staldafsnittene

Ansøger har oplyst følgende:

På farmen bliver der i alt 92.484 burpladser. Med 12.050 årstæver svarer det til 7,675 burplads pr årstæve. Antallet af årstæver er afrundet til et forholdsvist rundt tal.

Bygning 6: 14.550 burrum hvoraf 2.400 har 4D overbygning til to dyr ekstra. I alt 33.900 burpladser omregnet og afrundet til 4.425 årstæver.

Bygning 7: 8.160 burrum hvoraf 516 har 4D overbygning til to dyr ekstra. I alt 17.352 burpladser omregnet og afrundet til 2.275 årstæver.

Bygning 8: 7.140 burrum hvoraf 516 har 4D overbygning til to dyr ekstra. I alt 15.312 burpladser omregnet og afrundet til 2.000 årstæver.

Bygning 13: 12.960 burrum til to dyr. I alt 25.920 burpladser omregnet og afrundet til 3.350 årstæver.

På farmen bliver der efter udvidelsen i alt 42.810 burrum, hvilket svarer til 3,55 burrum/tæve og i alt 92.484 burpladser, hvilket svarer til 7,68 burplads/tæve.

Tidshorisont for udvidelsen

Ansøger oplyser, at afhængigt af, hvornår på året miljøgodkendelsen gives, vil byggeriet blive sat i gang så snart byggetilladelse foreligger. Da mink har en årscyklus, hvor der kun fødes hvalpe en gang om året – i april/maj – kan avlsdyrene kun tages fra én gang om året. Dette foregår i sensommeren i forbindelse med livdyrsorteringen, hvor minkene til næste års avl vælges. Typisk vil udvidelsen foregå stødt over flere sæsoner indtil det godkendte dyrehold er nået.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at minkfarmens indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende anslåede årlige forbrug af vand og energi, se tabel 2.

	Før 2007 (mgd./år)	MGK2010 (mgd./år)	Ansøgt (mgd./år)	Ændring (mgd./år)	Ændring %
Elforbrug (kWh)	82.721	107.640	130.000	+ 47.279	+57
Vandforbrug (m ³ , stalde)	2.350	7.042	8.570	+ 6.220	+265
Olieforbrug (l)	2.200	9.000	11.000	+ 8.800	+400

Tabel 2. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

Energiforbrug

Stuehus og personalefaciliteter opvarmes med jordvarme. På farmen anvendes der energi i forbindelse med opvarmning og cirkulation af drikkevand i vinterhalvåret, skræbeanlæg, gyllepumpe, samt dieselolie til farmens maskiner og kørsel i marken. Drikkevandet opvarmes med olie i frostperioder.

Vandforbrug

Vandforsyning til minkfarmen er offentligt vandværk. Der bruges vand til vanding af minkene og rengøring af fodersilo og farm. Forbruget er skønnet ud fra det nuværende vandforbrug.

Tal for forbruget før 2007 er taget fra det, som blev oplyst i MGK2010. Ændringen er den samlede ændring siden 2006.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.7 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Fast affald

Alt affald køres på genbrugsplads.

Affaldet består af tomme plastbøtter fra loppe og fluemidler samt plastdunke fra rengørings- og desinfektionsmidler.

Derudover er der tomme papirsække fra savsmuld, som anvendes til rengøring af pels og som strøelse mellem dyr der sendes til pelsning, pap, plastik og nylonsnor fra halmballer.

Brugte kanyler og medicinrester opbevares i silohuset og afleveres til dyrlægen.

Kemikalier og olie

På ejendommen opbevares der pesticider til brug i marken, rengøringsmidler og desinfektionsmidler.

Midlerne opbevares i silohuset i aflåst og frostfrit rum uden afløb. Det er sjældent, at der er restprodukter. Det tilstræbes at disponere kemikalierne så restprodukter undgås. Tom emballage samt rester afleveres på genbrugsplads

Medicin

Medicin opbevares i køleskab placeret i silohuset.

Olie og spildolie

Ved service af rullende materiel tager servicefirmaerne spildolieprodukterne med retur.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier og medicin opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på minkfarmen.

Minkfarmen er omfattet af gældende lovgivning, herunder Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør endvidere opmærksom på, at afbrænding af affald ikke er tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

7.8 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

Dieselolie opbevares i overjordisk tank fra 2005 på 1.200 liter.

Fyringsolie til opvarmning af drikkevandet opbevares i to overjordiske tanke fra 2005 og 2012 på hver 1.200 liter. I forbindelse med udvidelsen kommer der endnu en 1.200 liter fyringsolietank i det ny foderhus.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på minkfarmen.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Stensbjergvej 50 forventes at udvikle sig, som det fremgår af tabel 3.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af møddingsvand, vaskevand mv.

Husdyrgødning	Før 2007 (m ³)	MGK2010 (m ³)	Ansøgt (m ³)	Ændring (m ³)
Gylle	2.953	5.174	4.579	+ 1.626
Ekstra tilløb	40	85	180	+ 140
Flydende husdyrgødning i alt	2.993	5.259	4.759	+ 1.766
Fast husdyrgødning i alt	305	600	723	+ 418

Tabel 3. Årlig produktion af husdyrgødning.

Tal for produktionen før 2007 og MGK2010 er taget fra det, som blev oplyst i MGK2010. Produktionen i ansøgt drift er beregnet ud fra normtal 2017 fra Århus Universitet.

Ændringen er beregnet som den samlede ændring siden 2006.

Produktion af fast husdyrgødning har Varde Kommune beregnet ud fra normtallene for 2017 (0,06 ton/årstæve).

Ansøger oplyste i første omgang, at

der anvendes halm til tævernes redekasser. Halmen fra redekasserne under burene opsamler den urin, som ikke måtte lande i gyllerenden. Der anvendes ca. 10-15 kg halm pr. årstæve. I ansøgt drift vil der blive produceret ca. 170 tons halm. Dybstrøelsen køres løbende på møddingsplads.

Der er ikke overensstemmelse mellem de mængder, som ansøger oplyser og normtallene.

Ansøger har efterfølgende oplyst følgende:

Det er korrekt at normtallet er 60 kg dybstrøelse/årstæve, det ved vi der er for højt. Halmforbruget på 10-15 kg/årstæve er vi også ret sikker på at det passer meget godt. Den korrekte mængde dybstrøelse ligger et sted mellem 15 og 60 kg.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På minkfarmen vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 6.310 m³, svarende til ca. 16 måneders opbevaringskapacitet.

Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	2.600	2.600	2004 / 2014
Gylletank 2	510	510	1992 / 2014
Fortank		99	
Ny gyllebeholder		3.200	
I alt	3.110	6.409	

Tabel 4. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Ansøger er med i biogasanlægget ved Korskroen, som skal aftage en del af gyllen når det åbner, derfor skal der bygges en forbeholder til gyllen der skal afhentes af biogasanlægget.

Ansøger ønsker, at det skal være muligt at undlade at bygge den nye gyllebeholdere, hvis der ikke er behov for den, hvis der er lejet kapacitet på anden ejendom eller ved afsætning til biogas.

Varde Kommune godkender, at ansøger kan vælge ikke at bygge den nye gyllebeholder, men ansøger skal til enhver tid kunne dokumentere, at der rådes over opbevaringskapacitet til mindst 9 måneders produktion.

Der ansøges om en ny møddingsplads på 20x15 m med 1,5 m høje sider og en ny møddingsplads på 10x15 m med 1,5 m høje sider. De får en samlet kapacitet på ca. 900 m³.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.10 Foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Minkfoder er vådfoder og opbevares nu i fodersilo på 16 m³, der er indbygget i en bygning den står på støbt bund med afløb til gyllesystemet. I forbindelse med udvidelsen vil der blive etableret endnu en fodersilo på 18 m³, siloen kommer til at stå indendørs i en bygning med afløb til gyllesystemet.

Foderet leveres stort set hver dag.

Proteinindholdet forventes holdt på gennemsnitlig 31 % OE i ugerne 30 – 47. Sidstnævnte har avleren ikke direkte indflydelse på. Dokumentation og kontrol for foderets proteinindhold kan findes på Dansk Pelsdyr Foders hjemmeside www.danskpelsdyrfoder.dk under Foderkontrol og Sydvestjysk Pelsdyrfoder A.m.b.a. Planerne for perioden uge 30 – 47 i 2016 viser et gennemsnitligt proteinindhold under de 31 %. Fodercentralen udleverer nye foderplaner, når der sker ændringer i planen. Foderplaner opbevares på farmen i foderhuset. Fodermængden varierer gennem året, med det højeste forbrug fra august til november.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på minkfarmen.

Forurening og gener fra minkfarmens anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra minkhallerne, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med mere end 75 DE indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med mere end 75 DE indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 10 %. Ved to eller flere andre ejendomme med mere end 75 DE forøges geneafstanden med 20 %.

Der er i forhold til Lykkebjergvej 56 regnet med kumulation fra 1 anden ejendom. I forhold til Stensbjergvej 40, samlet bebyggelse og byzone er der ikke regnet med kumulation.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 867 meter, samlet bebyggelse 698 meter og enkeltbolig 409 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 5.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 5 anderledes end i figur 1 og 2.

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits- afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+ Lykkebjergvej 56	1	NY	408,77	247,76	359,72	218,03	763,85	Ja	Ja
+ Stensbjergvej 40	0	NY	408,77	247,76	327,02	198,21	327,33	Nej	Ja
+ Skjerninggårdvej 8	0	NY	697,94	415,43	697,94	415,43	1.663,49	Ja	Ja
+ Sig By, Thorstrup	0	NY	867,31	517,08	839,87	517,08	2.280,92	Ja	Ja

Tabel 5. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse

Naboer har i den første idéfase givet udtryk for at de oplever, at der er store lugtgener fra minkfarmen.

Af husdyrgødningsbekendtgørelsen §§ 75 og 76 fremgår almindeligt gældende detaljerede krav til udmugning, rensning og rengøring af minkhaller. Disse krav skal selvfølgelig overholdes, og det er Varde Kommunes opgave under tilsyn at kontrollere, at de overholdes.

Varde Kommune anbefaler dog, at ansøger med de nærmeste naboer drøfter, om der er visse mulige tidspunkter, hvor tømning af gyllerender med fordel kan foretages, med henblik på at reducere lugtgenerne så meget som muligt.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra minkhallerne ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj

Ansøger oplyser følgende:

De væsentligste støjkloder på en minkfarm er støj fra intern kørsel på farmen med foder og halm samt interne transporter i pelsningssæsonen i november/december og sidst i marts. Derudover kan der forekomme støj fra transporter til og fra ejendommen med primært foder. Der må kun avles på tillidsfulde dyr, hvorfor der som regel er meget lidt støj fra selve dyrene. En gang om året kan der forekomme støj fra rengøring af hallerne i forbindelse med brug af højtryksrensere. Der forventes ikke generende ændringer i støjniveauet fra farmen. Yderligere støj efter udvidelsen er begrænset til de få ekstra transporter til og fra farmen og længere daglig kørsel med fodermaskinen på minkfarmen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne miljøgodkendelse.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støjgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.13 Støv

Ansøger oplyser følgende:

De primære årsager til støv på en minkfarm er støv fra håndtering af halm. Derudover er der en del hår i hallerne i forbindelse med minkens pelskifte. Der opstår ingen støvgener i forbindelse med foderopbevaring og håndtering, da minkfoder er vådfoder.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra minkfarmen bør foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på minkfarmen planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

7.14 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

På ejendomme med husdyrbrug kan der forekomme skadedyr som fluer og rotter. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der generelt holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes.

Fluer

De forebyggende foranstaltninger ved fluebekæmpelse består hovedsagligt i at forhindre, at fluerne klækkes i gødning og sand under burene. En gang om ugen oprenses der under burene for foder- og gødningsrester, og en gang om måneden – fra 1. maj til 1. november – fjernes halmen under burene. Den resterende del af året kan man nøjes med at fjerne halmen hver anden måned.

Herudover anvendes der fluesnore og smøremidler efter behov.

Rotter

Der er indgået sikringsaftale med rottebekæmpelsesfirma. Aftalen indebærer, at der opstilles rottekasser rundt om ejendommens bygninger. Rottekasserne placeres, tilses og fyldes efter behov.

I forbindelse med den første idéfase har nogle naboer klaget over fluegener fra minkfarmen. Forholdet er blevet drøftet grundigt med ansøger i forbindelse med sagsbehandlingen.

Af husdyrgødningsbekendtgørelsen §§ 75 og 76 fremgår almindeligt gældende detaljerede krav til udmugning, rensning og rengøring af minkhaller, bl.a. med henblik på at reducere muligheden for opformering af fluer. Disse krav skal selvfølgelig overholdes, og det er Varde Kommunes opgave under tilsyn at kontrollere, at de overholdes.

Der er i MGK2010 stillet vilkår om at der skal udarbejdes en handlingsplan for fluebekæmpelse. Varde Kommune vurderer at nøje overholdelse af de almindeligt gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen som udgangspunkt er tilstrækkelig, når det gælder fluebekæmpelse. Viser det sig ikke at være tilfældet vil der med ejer blive drøftet og stillet vilkår om yderligere tiltag.

Varde Kommune fastsætter dog vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Dyrekroppe opbevares i fryser til senere afhentning til destruktion. Fryser står i driftsbygningerne. Der er indgået aftale med Daka om afhentning af døde dyr. Døde dyr afhentes efter behov. Der føres lister over dødsfald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på minkfarmen.

7.16 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Mink tåler ikke påvirkning af kunstigt lys, hvilket betyder, at der ikke etableres væsentlige lyskilder på farmen.

Dog kan der i forbindelse med parrings sæsonen i marts anvendes kunstig lys i en kort periode på ca. 14. dage.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor ejendommens eget areal.

7.17 Transport

Ansøger oplyser følgende:

Antallet af transporter før og efter udvidelsen er opsummeret i tabellen nedenfor.

Transporttype	Antal transp./år Før 2007	Antal transp./år, MGK2010	Antal transp./år, Ansøgt	Ændring +/-
Afhentning kroppe til pelsning	5	20	20	+ 15
Afhentning af døde dyr	2	2	2	+ 0
Leverance af indkøbt foder	300	288	288	-12
Halm	50	10	12	- 38
Gylle med vogn	135	100	140	+5
Dieselolie		8	11	+ 11
Andet (fragtbil o.l.)		10	10	+ 10
Transporter i alt	492	438	483	-9

Tabel 6. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Stensbjergvej 50.

Halm til farmen transporteres i forbindelse med høstperioden. Antallet af transporter vil stige i takt med udvidelse af dyrehold, da halmforbruget er ca. 10-15 kg/tæve. I dag bruges der ca. 100 ton halm. Efter udvidelse vil dette stige til ca. 120 ton halm.

Der transporteres gylle med traktor eller lastbil. Ved transport over 10 km sker transporten med lastbil.

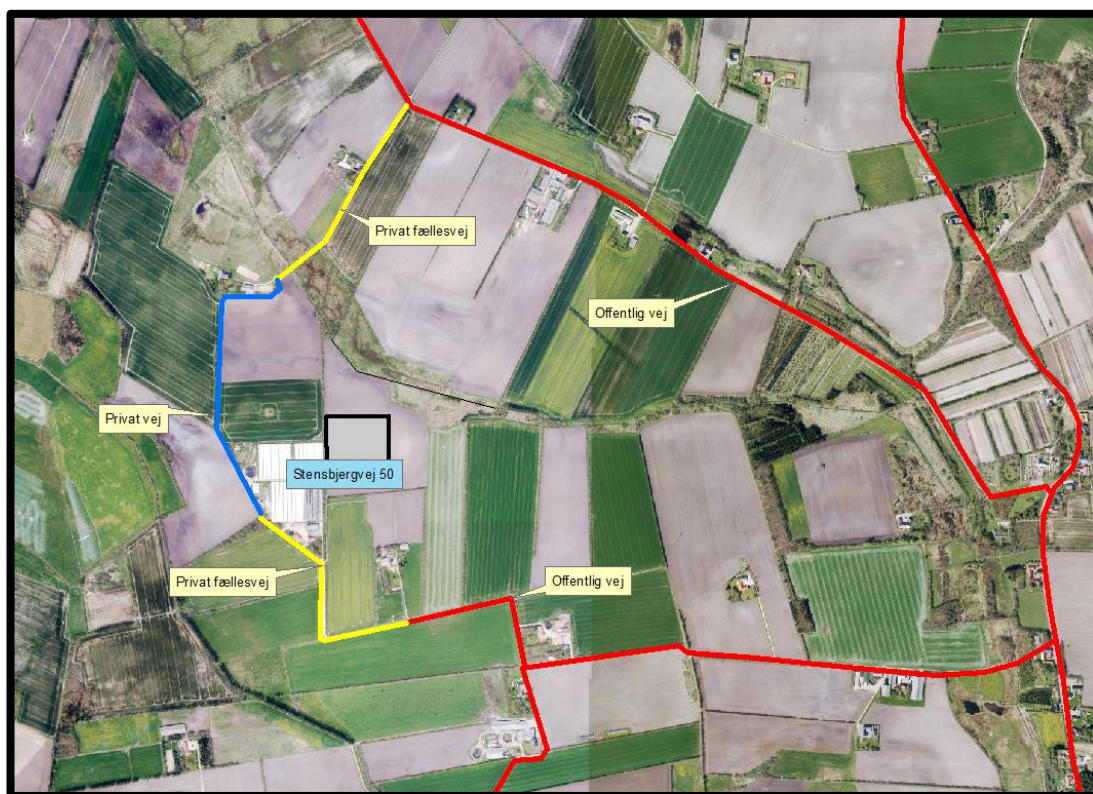
Ændringen i antal transporter er den samlede ændring siden 2006.

Én transport i tabel 6 svarer til både en kørsel til og fra ejendommen. (f.eks. hvis der er 288 transporter med foder, vil det sige at der bliver leveret foder 288 dage hvert år).

Antallet af transporter forventes i ansøgte drift at stige med 45 i forhold til nudriften.

De fleste transporter er med gylle. Hvis der leveres gylle til biogasanlæg vil transporterne fordeles ud over året. Hvis gyllen ikke leveres til biogas, vil belastningen af det øgede antal transporter være begrænset til en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel.

Figur 8 viser tilkørselsforhold til minkfarmen. Ansøger oplyser, at de fleste til- og frakørsler både i nudriften og i ansøgt drift sker/vil ske via tilkørselsvejen fra syd, men at der også forekommer/vil forekomme til- og frakørsler via tilkørselsvejen fra nord. Ansøger kan ikke oplyse et nøjagtigt antal fra de to sider, da det afhænger af beliggenheden af de arealer han ejer/forpagter, og også hvilke gyllebeholdere han råder over.

Figur 8. Tilkørselsforhold til minkfarmen.

Naboer har i den første idéfase givet udtryk for at de oplever, at der er store gener fra transporter til og fra minkfarmen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i andre afgørelser fastslået, at en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven primært kan regulere hvilke af ejendommens adgangsveje, som skal anvendes ved transport til og fra bedriften. Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af Husdyrbrugloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder. Færdsel på offentlig vej reguleres i øvrigt af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Transport på private fællesveje er et privatretsligt anliggende.

Varde Kommune ønsker på baggrund af ansøgers redegørelse ikke at fastsætte hvor mange transporter, der maksimalt må være via tilkørselsvejene fra henholdsvis nord eller syd.

Varde Kommune anbefaler, at ansøger i den grad det er muligt tager hensyn til de omboende i forbindelse med transporter til og fra minkfarmen.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til minkfarmen ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.18 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Der er toilet i driftsbygningerne, sanitært spildevand ledes til nedsivning ved gårdspladsen.

Processpildevand

Som udgangspunkt bruges der på farmen hovedsagligt kun rent vand til rengøring. Minkhaller rengøres én gang årligt. Først rengøres fuldstændig under bure og redekasser sådan, at eventuelle halmrester rives sammen og fjernes. Dernæst foregår rengøringen ved en højtryksrensning af både bure og redekasser, alle haller vaskes ikke nødvendigvis hvert år. Af desinfektionsmidler bruges stalosan samt hydratkalk.

Fodersilo samt fodervogn rengøres dagligt. Hvalpenet og øvrige rekvisitter rengøres en gang årligt på vaskepladsen.

Vand fra vaskeplads og møddingplads ledes til gyllebeholderen. Vaskevand til vask af silo og hvalpenet indgår i normen for gylleproduktion.

Tagvand

Der er ingen tagrender, tagvandet nedsiver på stedet.

Efterfølgende har ansøger sendt følgende supplerende oplysninger vedrørende tagvand.

Tagvandet vil kunne komme til at stå mellem hallerne, men det vurderes dog, at der ikke er risiko for sammenblanding af gødning og regnvand, da niveauet mellem hallerne ligger lavere end indenfor hallerne.

For at undgå at der kan komme til at stå vand mellem hallerne er det planen at der monteres tagrender på de ansøgte haller.

Da de 15 eksisterende haller mod nord blev bygget, blev der forberedt til evt. at montere tagrender ved at der ligger et rør på tværs under hallerne. Der vil blive monteret tagrender på de 15 haller hvis der bliver problemer med vand mellem hallerne.

Det er planen at vandet fra tagrenderne vil blive ledt i et nyt rør til vandløbet nordøst for ejendommen, der vil blive etableret et forsinkelsesbassin der forsinker vandet tilstrækkeligt i forhold til hvor meget vand vandløbet kan modtage.

Det ikke umiddelbart muligt at montere tagrender på de eksisterende haller mod syd. Hallerne ligger med et fald på ca. 70 cm mod nord, det gør at hvis der i forbindelse med kraftig nedbør er vand mellem hallerne, vil det løbe mod nord ud på kørevejen, hvorfra det vil løbe ud i brandsektioneringen mellem hallerne mod nord hvor det vil nedsive.

I henhold til § 72 i husdyrgødningsbekendtgørelsen må der ikke stå regnvand mellem hallerne, og regnvand og husdyrgødning må ikke sammenblandes. Dette er en generel regel, som skal overholdes, og det vil blive håndhævet under tilsyn.

Som det er i dag, er der tagvand, som løber ud på jorden, og noget af det løber på overfladen hen til afløb, som fører videre til vandløb. Varde Kommune vurderer, at dette forhold ikke kan fortsætte, men skal ophøre. Med byggeri af de nye haller skal drænledningen også proppes af.

I MGK2010 er der stillet vilkår om, at der inden afledning af tagvand til vandløb, eller inden nedsivning af tagvand i faskine skal indhentes tilladelse til dette.

Varde Kommune vælger i denne miljøgodkendelse at stille vilkår om, at overfladevand fra minkfarmen, som kan være forurenet med næringsstoffer ikke må ledes til vandløb, og fastholder vilkåret om, at hvis tagvand fra farmen ønskes afledt til vandløb eller nedsivet i faskiner, skal der forinden indhentes tilladelse til dette ved Varde Kommune. Tilladelse skal foreligge inden byggearbejde af nye minkhaller påbegyndes.

7.19 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

Ansøger oplyser følgende:

På minkfarme kan der være risici for brand, gylleudslip fra beholder, uheld ved gylleudbringning, olie og kemikaliespild.

Mulige driftsforstyrrelser og uheld, samt proceduren i forbindelse med disse er beskrevet i beredskabsplanen, som er tilgængelig på farmen.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - ammoniak

På en minkfarm er det minkhaller og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra driften før 2007 var 8.374 kg kvælstof pr. år, i MGK2010 er 10.361 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 11.986 kg kvælstof pr. år. Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 1.625 kg kvælstof pr. år. Den samlede stigning siden 2007 bliver 3.612 kg kvælstof pr. år.

Ifølge lovgivningen gælder der et krav om, at ammoniakemissionen fra udvidelser, fra nye stalданlæg og fra stalde, der renoveres skal reduceres med en vis %-del i forhold til fastlagte referencestaldsystemer. Beregninger i *husdyrgodkendelse.dk* viser, at det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-4191,66 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre	
	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	4504,74
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	6577,05
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	904,41
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
For at der kan beregnes en vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af BAT, skal det være angivet for alle stalde, om stalden er eksisterende eller ny/renoveret. Hvis bare en stald i ansøgningen står til "Ingen valgt", kan BAT-beregningen ikke foretages for hele ansøgningen. Gå til Grunddata -> Staldafsnit, for at ændre indstillingen for staldene.	

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau									
Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniak- tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak- tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljø- teknologi (kgN/år)	Effekt af foder- optimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak- tab fra stald og lager (kgN/år)
Ansøgt	Mi07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		5551,43	5527,49	23,94	0,43%	0,00	2547,61	2,60	2977,29
Eksisterende 3	Mi07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3314,29	3300,00	14,29	0,43%	0,00	1343,52	1,52	1954,96
Eksisterende 2	Mi07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3770,00	3753,74	16,26	0,43%	0,00	1528,25	1,73	2223,76
Eksisterende 1	Mi07	8410,00	8373,74	36,26	0,43%	0,00	0,00	0,00	8373,74
		7332,86	7301,24	31,62	0,43%	0,00	2467,76	3,29	4830,19
Sum	Nudrift	8410,00	8373,74	36,26		0,00	0,00	0,00	8373,74
	Ansøgt	19968,58	19882,47	86,11		0,00	7887,14	9,14	11986,20

Figur 9. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk samlet udvidelse siden 2006 (skema 80.379).

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-6316,94 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre	
	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	8361,46
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2720,33
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	904,41
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)	
For at der kan beregnes en vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af BAT, skal det være angivet for alle stalde, om stalden er eksisterende eller ny/renoveret. Hvis bare en stald i ansøgningen står til "Ingen valgt", kan BAT-beregningen ikke foretages for hele ansøgningen. Gå til Grunddata -> Staldafsnit, for at ændre indstillingen for staldene.	
Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau	

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
Ansøgt	Mi07	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		5551,43	5527,49	23,94	0,43%	0,00	2547,61	2,60	2977,29
Eksisterende 3	Mi07	3811,43	3794,99	16,43	0,43%	0,00	1545,04	0,00	2249,95
		3314,29	3300,00	14,29	0,43%	0,00	1343,52	1,52	1954,96
Eksisterende 2	Mi07	4350,00	4331,24	18,76	0,43%	0,00	1763,36	0,00	2567,88
		3770,00	3753,74	16,26	0,43%	0,00	1528,25	1,73	2223,76
Eksisterende 1	Mi07	8410,00	8373,74	36,26	0,43%	0,00	2830,26	0,00	5543,48
		7332,86	7301,24	31,62	0,43%	0,00	2467,76	3,29	4830,19
Sum	Nudrift	16571,43	16499,97	71,45		0,00	6138,66	0,00	10361,31
	Ansøgt	19968,58	19882,47	86,11		0,00	7887,14	9,14	11986,20

Figur 10. Beregninger i husdyrgodkendelse.dk ansøgt udvidelse 2010-2018 (skema 97331)

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er følgende:

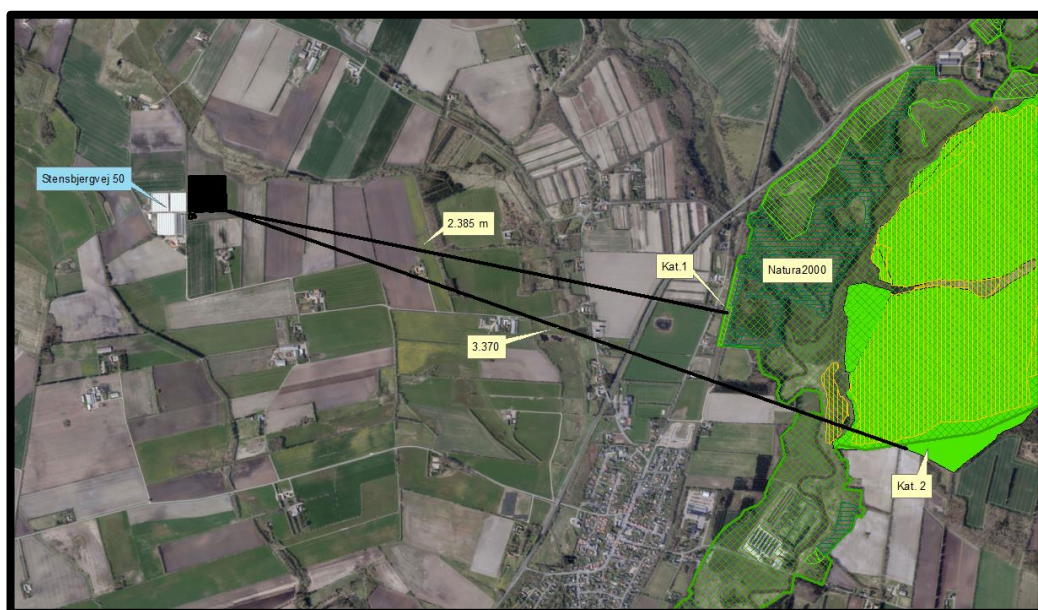
- Gødnings renderne i de ældste minkhaller, bygning 6, se figur 7, er mindst 32 cm brede.
- Gødnings renderne i bygning 7+8, se figur 7, er mindst 36,5 cm brede.
- Gødnings renderne i de nye minkhaller, bygning 13, se figur 7 er mindst 40 cm brede.
- Gødnings renderne i alle minkhaller tømmes mindst to gange ugentlig.
- Der tilføres halm ad libitum i alle minkhaller.
- Minkene tildeles foder med et maksimalt proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47.

Tiltagene stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal Varde Kommune foretage en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Der er 2.385 m fra minkfarmens bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77: Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, se figur 11.

Figur 11. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområde.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,3 kg N/ha/år, hvilket er identisk med nudriften og en forøgelse på 0,1 kg N/ha/år i forhold til driften før 2007, se tabel 10.

Varde Kommune vurderer, at merdepositionen fra stalde og lagre ikke vil kunne give anledning til en målbar forringelse af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende 2.385 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i Husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 11.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 9160 *Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund*, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,3 kg N/ha/år, hvilket er identisk med nudriften og en forøgelse på 0,1 kg N/ha/år i forhold til driften før 2007, se tabel 10.

I henhold til lovgivningen må total-depositionen være max 0,2 kg N/ha/år hvis der er mere end ét husdyrbrug i nærheden, max 0,4 kg N/ha/år, hvis der er ét husdyrbrug i nærheden, og max 0,7 kg N/ha hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden af naturområdet.

Da der er ét husdyrbrug med mere end 150 dyreenheder indenfor 1.000 m fra naturområdet, må totaldepositionen ikke overstige 0,4 kg N/ha/år. Da depositionen er beregnet til 0,3 kg N/ha/år er lovgivningens krav overholdt.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 3.370 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 11.

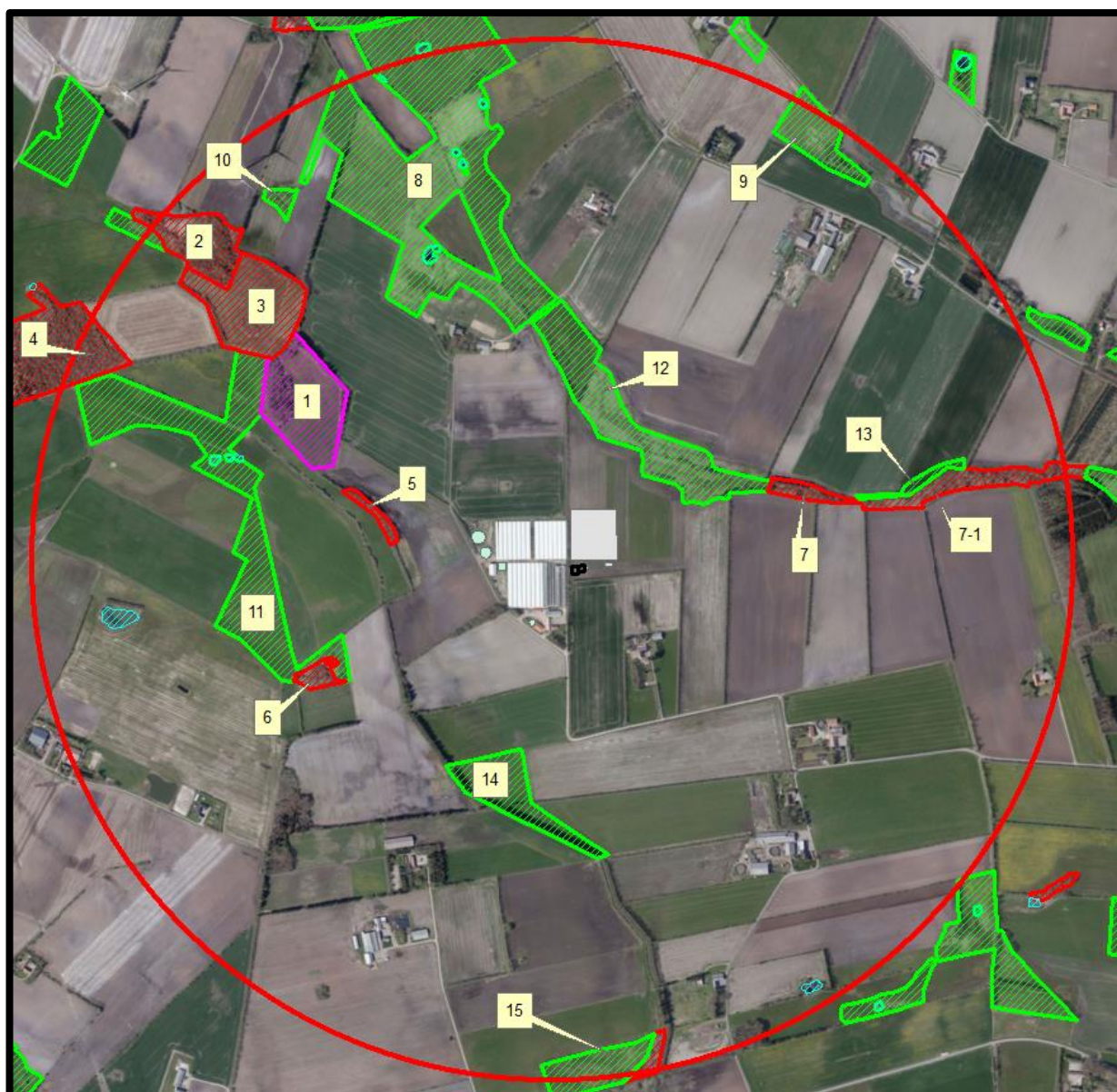
Det drejer sig om en § 3-beskyttet hede.

Varde Kommune har i husdyrgodkendelse.dk foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,1 kg N/ha/år, hvilket er identisk med nudriften, og identisk med driften før 2007, se tabel 10.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 12 og tabel 7 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 12. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra minkfarmen.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Naturkvalitetsplan		Nyeste naturtilstand	Afstand (m)
			Værdisætning	Målsætning		
1	Hede	Ja	B	B	Ukendt	350
2	Mose	Ja	A	A	0,60	790
3	Mose	Ja	C	B	Ukendt	610
4	Mose	Ja	B	B	Ukendt	880
5	Mose	Ja	C	C	Ukendt	160
6	Mose	Ja	C	B	0,49	400
7	Mose	Ja	B	B	Ukendt	285
8	Eng	Ja	C	B	0,21	370
9	Eng	Nej	C	C	0,39	835
10	Eng	Ja	C	B	0,33	840
11	Eng	Ja	C	B	Ukendt	375
12	Eng	Ja	Ukendt	B	Ukendt	20
13	Eng	Ja	C	B	Ukendt	480
14	Eng	Ja	C	C	0,06	285
15	Eng	Ja	C	C	0,31	980

Tabel 7. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra minkfarmen.

Nyeste naturtilstand angivet i Tabel 7 er angivet ud fra artsindekset i den sidste besigtigelse. Ukendt betyder at der ikke er en besigtigelse som angiver artsindekset.

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 8.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 8. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 9. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 1 hede og 6 moser, se figur 12 og tabel 7.

Ingen af § 3-områderne i tabel 7 er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 7, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 7.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende og kvælstoffølsomme naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 10, og er foretaget både ud fra den samlede udvidelse siden 2007 og ud fra den ansøgte ændring siden 2010.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse kg N/ha	Ruhed opland	Ruhed natur	Dep. før 2007 kg N/ha	Dep. MGK2010 kg N/ha	Dep. Ansøgt kg N/ha	Ændring 2010-17 kg N/ha	Ændring 2006-17 kg N/ha
Natura 2000	Moderat	2.385	10-20	L	S	0,2	0,3	0,3	+ 0,0	+ 0,1
Kategori 1	Moderat	2.385	10-20	L	S	0,2	0,3	0,3	+ 0,0	+ 0,1

Kategori 2	Moderat	3.370	10-20	L	S	0,1	0,1	0,1	0,0	+ 0,0
1	Moderat	350	10-20	L	Bn	0,7	1,0	1,1	+ 0,1	+ 0,4
5	Uoplyst	160	Uoplyst	L	S	5,3	6,8	7,1	+ 0,3	+1,8
6	Uoplyst	400	Uoplyst	L	Mk	1,1	1,3	1,3	+ 0,0	+ 0,2
7	Særlig	285	5-10	L	Mk	2,1	2,5	3,5	+ 1,0	+ 1,4
7-1	Særlig		5-10	L	Mk	0,7	0,9	1,1	+ 0,2	+ 0,4
8	Uoplyst	370	Uoplyst	L	Bn	0,8	1,1	1,3	+ 0,2	+ 0,5
12	Ukendt	20	Ukendt	L	Bn	3,6	5,2	11,9	+ 6,7	+ 8,3
14	Uoplyst	285	Uoplyst	L	Bn	0,7	0,7	0,7	+ 0,0	+ 0,0

Tabel 10. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Til naturområde 5, som er en mose med uoplyst kvælstoffølsomhed medfører den ansøgte udvidelse en stigning i ammoniakdepositionen på 0,3 kg N/ha/år, og samlet set siden 2006 en stigning på 1,8 kg N/ha/år. Det drejer sig om en lille tilgroet mose med en lav naturværdi. Varde Kommune vurderer, at merdepositionen ikke vil medføre væsentlige ændringer i mosen.

Til naturområde 7, som er en mose, der er registreret som særlig kvælstoffølsom bliver der tale om en totaldeposition på 3,5 kg N/ha/år. Den ansøgte udvidelse medfører en stigning i depositionen på 1,0 kg N/ha/år, og samlet set siden 2006 en stigning på 1,4 kg N/ha/år. Varde Kommune har besøgt arealet, og har konstateret, at der alene er næringstolerante arter i den vestlige del af mosen. Derfor er det ikke nødvendigt at stille vilkår angående deposition i dette område.

På baggrund af en konkret besigtigelse har Varde Kommune vurderet, at nærmeste punkt med N-følsomme arter er punktet 7-1. Derfor er der hertil stillet vilkår om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år samlet set siden 2006. Dette er overholdt.

Naturområderne 8 og 12 er ikke-kvælstoffølsomme enge, hvortil Varde Kommune vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille vilkår angående deposition i disse områder.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 13 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 8 enge, se figur 12 og tabel 7. Engene er B- og C- målsatte og -værdisatte. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.21 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnude frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 2,5 km nordøst for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet ”bedst tilgængelig teknologi” menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbruglovens § 19 skal kommunen sikre sig, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår disse hovedpunkter:

- Ammoniak
- Fodringsstrategi
- Management
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring af husdyrgødning

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.22 BAT - Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra de retningslinjer, som fremgår af en principiel afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet (NMK-131-00140), se tabel 11.

For nye minkhaller har Natur- og Miljøklagenævnet fastlagt en emissionsgrænseværdi på 1,00 kg N/årstæve. Emissionsgrænseværdien er fastlagt ud fra følgende kombination af virkemidler: 36 cm gødnings render, tømning af render 2 gange ugentligt, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47 samt halm ad libitum.

For eksisterende haller beregnes en konkret emissionsgrænseværdi med udgangspunkt i den aktuelle rendebredde og derudover følgende kombination af virkemidler: tømning af render 2 gange ugentligt, foder med proteinindhold på gennemsnitligt højst 31 % af OE i uge 30-47 samt halm ad libitum.

Den samlede emissionsgrænseværdi for anlægget fastsættes herefter som summen af emissionsgrænseværdien for de nye haller og de eksisterende haller.

Antal dyr og stald	Emissions- grænseværdi Uden korrektion (Kg NH₃-N/dyr)	Korrigeret emissions- grænseværdi Kg NH₃-N/dyr	Total Kg NH₃-N for dyregruppen
4.425 minktæver (før 2006) 32 cm brede gødningsrender	1,1		4.868
4.275 minktæver (MGK2010) 36,5 cm brede gødningsrender	1,0		4.275
3.350 minktæver 40 cm brede gødningsrender	1,0		3.350
Total BAT emissionsniveau for projektet			12.493
Projektets reelle ammoniakemission			11.986
BAT-niveauet er overholdt med			507

Tabel 11. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 12.493 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 11.986 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 507 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-emissionsniveau.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

Da beregningsværktøjet i www.husdyrgodkendelse.dk ikke i skrivende stund regner korrekt i forhold til emissionen ved to gange ugentlig tømning, er der i overensstemmelse med Miljøstyrelsens anvisninger foretaget en manuel beregning af emissionen. I praksis er der derfor for at opnå samme effekt som to gange ugentlig tømning i husdyrgodkendelse.dk angivet daglig tømning og indsat 6 cm bredere render, end der konkret skal anvendes. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i staldsystemet Mi07.

BAT-niveauet er opnået ved at

- Gødnings renderne i de ældste minkhaller, bygning 6, se figur 7, er mindst 32 cm brede.
- Gødnings renderne i bygning 7+8, se figur 7, er mindst 36,5 cm brede.
- Gødnings renderne i de nye minkhaller, bygning 13, se figur 7 er mindst 40 cm brede.
- Gødnings renderne i alle minkhaller tømmes mindst to gange ugentlig.
- Der tilføres halm ad libitum i alle minkhaller.
- Minkene tildeles foder med et maksimalt proteinindhold på 31 % af OE i uge 30-47.

Der er stillet vilkår om dette i denne godkendelses kapitel 4.

7.23 BAT – Fodringsstrategi

Ansøgers redegørelse:

- *Minkfoderet opbevares i siloer og fodres ud med fodervogn.*
- *Fodersilo og fodervogn rengøres dagligt.*
- *Proteinindholdet forventes holdt på maks. 31 % OE i gennemsnit i ugerne 30 – 47.*
Dokumentation og kontrol for foderet proteinindhold kan findes på Dansk Pelsdyr Foders hjemmeside www.danskpelsdyrfoder.dk under Foderkontrol.

- *Planerne for perioden uge 30 – 47 i 2016 viser et gennemsnitligt proteinindhold under de 31 %. Fodercentralen udleverer nye foderplaner, når der sker ændringer i planen. Foderplaner opbevares på farmen i foderhuset. Fodermængden varierer gennem året, med det højeste forbrug fra august til november.*

Beregninger har vist, at det ansøgte projekt lever op til Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak.

Varde Kommunen vurderer på den baggrund, og ud fra ansøgers tiltag på punktet fodringsstrategi, at det ansøgte projekt lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet fodringsstrategi.

7.24 BAT - Management

Ansøgers redegørelse:

Management på farmen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- *Identificerer og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.*
- *Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.*
- *Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.*
- *Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.*
- *Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt*
- *Planlægge gødning af markerne korrekt.*

Ansøgers tiltag:

Management på minkfarme er langt hen ad vejen beskrevet i "Bekendtgørelse nr. 1428 om Pelsdyrfarme" med tilhørende "Vejledning om pelsdyrfarme fra den 25. marts 2004" samt i "Bekendtgørelse nr. 1734 om beskyttelse af pelsdyr". De to bekendtgørelser giver retningslinjerne for driften af minkfarme med hensyn til miljøforhold og indhusning af dyrene.

Derudover kan det oplyses:

- *At vand- og energiforbruget opgøres en gang årligt,*
- *At der er udarbejdet en beredskabsplan*
- *At der udarbejdes gødningsregnskab*
- *At der foretages løbende vedligehold og reparation af anlægget*
- *At affald fjernes løbende via affaldsordning*

Forslag til BAT for svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Uddannelse af medarbejdere
- Journal over forbruget af vand, energi, foder, spild samt spredning af gødning på markerne
- Nødfremgangsmåde til at håndtere uheld
- Reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikrer driften og renholdelse af bygninger og udstyr
- Planlægning af logistik såsom levering af materiale og fjernelse af produkter og spild

- Planlægge korrekt gødskning af markerne

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet management lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet management.

7.25 BAT - Forbrug af vand og energi

Ansøgers redegørelse:

BAT-krav Energibesparende foranstaltninger.

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte farm. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppig eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- Anvende lavenergi-belysning.

Ansøgers tiltag:

- Minkhallerne er med naturlig ventilation. Der bruges således ikke energi til ventilation i minkhallerne.
- Der anvendes kun kunstigt lys fra sparrepærer i minkhallerne i forbindelse med parringstiden, da minkenes cyklus er afhængig af den naturlige dagslyslængde.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte farm. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Ansøgers tiltag:

- Der anvendes højtryksrensere til rengøring
- Vandventiler udskiftes løbende på farmen til en ny type, hvor vandspildet er reduceret til et minimum. Hovedparten af vandforbruget er drikkevand til minkene. Hertil kommer vand til daglig rengøring af fodersilo og årlig rengøring af farmen.
- Vandsystemet er af cirkulationstypen, hvor der holdes et konstant tryk på ventilerne. Systemet giver også mulighed for at opvarme vandet i frostperioder, således at dyrene er sikret vandforsyning i disse perioder.
- Pelsdyrhaller rengøres kun en gang årligt.
- Vandforbruget registreres

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Reduktion af vandforbruget ved at anvende højtryksrensere til rengøring af staldene
- Registrering af vandforbrug
- Regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget
- Detektion og reparation af lækager
- Naturlig ventilation
- Optimering af ventilationssystemet
- Hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler
- Anvendelse af lav-energibelysning

Varde Kommune vurderer, at ansøgers tiltag på punktet forbrug af vand og energi lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet forbrug af vand og energi.

7.26 BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers redegørelse:

Gylle:

Beholderen er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderen er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Der er velfungerende flydelag på beholderne. Flydelaget udgøres af halm. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning ”Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene.

Gyllen omrøres kun forud for afhentning af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring er genetableret flydelag.

Dybstrøelse:

Der er anvendt følgende teknikker i forbindelse med opbevaring af den faste gødning:

Dybstrøelse opbevares på møddingsplads og overdækkes med vandtæt materiale, samt køres i gyllebeholder og bidrager til dannelse af flydelag.

Forslag til BAT til svin og fjerkræ ifølge BREF-dokumentet er:

- Stabil og tæt gyllebeholder, der efterses hvert år
- Omrøring kun lige før tømning
- Fast låg
- Flydelag
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Placering af markstak langt fra naboer, vandløb og markdræn
- Mekanisk adskillelse af gyllen
- Anaerob behandling i et biogasanlæg
- Aerob behandling af den flydende del

Beregninger har vist, at det ansøgte projekt, omfattende både stalde og lagre, lever op til Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak.

Varde Kommunen vurderer på den baggrund, og ud fra ansøgers tiltag på punktet opbevaring af husdyrgødning, at det ansøgte projekt lever op til det niveau, som Varde Kommune fastsætter som BAT-niveauet for projektet. Ansøger lever dermed op til lovgivningens krav om BAT på punktet opbevaring af husdyrgødning.

7.27 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i henhold til § 19 i Husdyrbrugloven.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

Farmen varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift. København Furs branchekode for god farmpraksis følges. Branchekoden indeholder blandt andet vejledning til indretning af bure, vand, foder, rengøring, medicinbehandling mm. Denne kan findes på <http://www.kopenhagenfur.com/da/minkavl/offentlige-love-regler/branchekode>.

Farmens egenkontrol består primært af det lovpligtige gødningsregnskab, opgørelse af foderforbrug mv.:

- Føring af logbog over flydelag i gyllebeholder
- 10 års kontrol af gyllebeholdere
- Udarbejdelse af gødningsregnskab
- Registrering af døde mink

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ansøgers redegørelse:

Ved produktionsophør vil minkhaller, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort.

Varde Kommune vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

Ansøger oplyser følgende:

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøgodkendelse har der været overvejet følgende alternative muligheder:

Placering af byggeri:

Der har været overvejet flere placeringsmulighederne i forhold til det eksisterende anlæg. Den ansøgte placering på en matrikel der bliver tilkøbt er valgt fordi den ligger bedst i forhold til natur, naboer og vejen. Bygningerne bliver af samme type som de eksisterende haller, det er valgt fordi Mads Sørensen er godt tilfreds med denne type hal.

Staldtype:

Der findes kun et staldsystem til mink, hvorfor der ikke er arbejdet med alternativer her.

0-alternativet:

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke sker. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion i både stald og mark i nogle år frem, indtil produktionen afvikles.

Hvis udvidelsen gennemføres vil det medvirke til at skabe arbejdspladser, idet der skal opføres nye haller og ansættes en ekstra medarbejder. Udvidelsen sker på en god placering i forhold til naboer og natur, hvilket gør det muligt at etablere en stor minkproduktion med en minimal påvirkning af omgivelserne.

Med udvidelsen kommer farmen til at leve op til nyeste teknologi med hensyn til reduktion af ammoniakfordampningen fra minkhaller.

Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være uhensigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt.

Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

11 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 867 m fra minkfarmen, i perioden fra den 8. marts til den 23. april 2018.

I forbindelse med nabohøringen har Varde Kommune modtaget en indsigelse fra advokat Hans Haages på vegne af en række omboende, hvori der gives udtryk for at sagen ikke er behørigt oplyst og korrekt behandlet.

Der gives i indsigelsen udtryk for, at vilkårene i MGK2010 ikke er overholdt, at Varde Kommunes tilsyn har været mangelfuldt / fraværende, at der ville have været grundlag for at idømme ejer af minkfarmen sanktion, som ville kunne medføre at tilladelse med henvisning til lovens § 36 nr. 3 jf. § 91 stk. 1 nr. 2 bør nægtes.

I indsigelsen stilles der spørgsmål ved Varde Kommunes beskrivelse af et nærliggende § 3-område og vandløb, tidligere i MGK2010 godkendte anlæg, drænforhold, tagvand, beplantning, angivelse af nærmeste nabo samt fluegener. Varde Kommune mener at de forskellige punkter i indsigelsen er behandlet behørigt under de respektive punkter i den miljøtekniske redegørelse.

Når det gælder påstand om mangelfuld / fraværende tilsyn, så er der ført de lovpligtige tilsyn. Kravet om beplantning nord for minkfarmen har beklageligvis ikke været håndhævet. Der er også den 18. april 2018 gennemført et tilsyn på baggrund af naboindsigelsen, hvor de forskellige punkter er blevet drøftet med ejer. Vilkår i denne nye miljøgodkendelse vil blive håndhævet ved kommende tilsyn.

Varde Kommune har også modtaget en henvendelse fra ejere af jord, som ligger nabo til minkfarmen, hvori der gives udtryk for at forholdene efter sidste udvidelse er blevet meget bedre, og at der er færre fluer og mindre lugtgener, og at de er positive til en ny udvidelse.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Minkfarmen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af minkfarmen ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.